

Teaching Guide				
Identifying Data				2022/23
Subject (*)	Accounting	Code	760G01026	
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Ferrol)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Third	Obligatory	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Empresa			
Coordinador	Anido Martinez, Cristina	E-mail	cristina.anido@udc.es	
Lecturers	Anido Martinez, Cristina	E-mail	cristina.anido@udc.es	
Web				
General description	Introducir ao alumnado nos conceptos básicos relativos ao proceso de elaboración, comunicación e interpretación da información financeira.			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A6	Economía e mercado de traballo.
A10	Organización e dirección de empresas.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A19	Identificar as fontes de información económica e o seu contido.
A25	Aplicar as distintas técnicas de avaliación e auditoría sociolaboral.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A34	Interrelacionar as distintas disciplinas que configuran as relacións laborais.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información.
B5	Toma de decisións.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B12	Motivación para a calidade.
B13	Adaptación a novas situacións.
B14	Aprendizaxe autónomo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results		
Coñecemento do traballo por conta allea e autónomo		B2 B4 B8	
Coñecer os distintos ámbitos da empresa e aplicar os coñecementos contables a devanditos ámbitos	A10		C3 C6
Utilizar a transmisión oral e escrita ao tratamento dos datos contables			C1
Interpretar e xestionar a información desde o punto de vista contable		B2 B4 B8	C3 C6
Interpretar indicadores para a valoración das magnitudes contables		B2 B4 B8	
Coñecer as técnicas de auditoría	A6 A25		
Saber aplicar os coñecementos á práctica contable		B1 B2	
Saber interrelacionar as distintas disciplinas do campo laboral e o seu efecto sobre o sistema de información contable na empresa	A34		
Sentido crítico fronte ás decisións adoptadas na contorna das relacións laborais	A31	B2 B5	C7
Capacidade de análise e síntese		B2	
Capacidade de organización e planificación		B3	
Capacidade de xestión da información	A19 A31		
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional		B6	C4
Razoamento crítico	A31 A34 A35	B8	
Traballo en equipos		B9	
Motivación para a calidade	A13	B12	
Adaptación a novas situacións		B1 B13	
Aprendizaxe autónoma	A14 A18 A19	B14	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais do estado			C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida			C3 C6

Contents	
Topic	Sub-topic
PRIMEIRA PARTE	FUNDAMENTOS BÁSICOS DA CONTABILIDADE
Tema 1: Actividade económica e necesidade de información	1.1. Información financeira e non financeira 1.2. Usos e usuarios da información financeira 1.3. Normativa para a elaboración da información financeira

Tema 2: O balance de situación	2.1. Propósito do balance de situación 2.2. Compoñentes do balance de situación 2.3. Transaccións e balance de situación
Tema 3: A conta de resultados e o estado de fluxos de efectivo	3.1. Propósito da conta de resultados 3.2. Compoñentes da conta de resultados 3.3. Transaccións, conta de resultado e balance de situación 3.4. Fluxos de efectivo: cobros e pagos
Tema 4: Rexistros contables	4.1. Análise das transaccións. Principio de dualidade 4.2. O esquema de cargos e abonos 4.3. Do libro diario ao libro maior 4.4. Balance de comprobación e estados financeiros
Tema 5: O ciclo contable	5.1. O exercicio contable 5.2. Rexistro de transaccións 5.3. Axustes previos ao peche de exercicio 5.4. Preparación de estados financeiros 5.5. Peche de contas temporais
Tema 6: Operacións de explotación	6.1. Compras de existencias 6.2. Vendas de existencias 6.3. Custo de produtos vendidos e existencias finais 6.4. Outros ingresos e gastos de explotación
Tema 7: Operacións de investimento e financiamento	7.1. Compras de inmovilizado 7.2. Vendas de inmovilizado 7.3. Achegas dos accionistas 7.4. Préstamos e outras débedas
SEGUNDA PARTE	ANÁLISE E INTERPRETACIÓN DE ESTADOS FINANCIEROS
Tema 8: O contido dos estados financeiros	8.1. Contido e limitacións dos estados financeiros 8.2. Análise da estrutura: porcentaxes verticais 8.3. Análise da evolución temporal 8.4. Comparación inter e intraempresa
Tema 9: Análise da situación financeira	9.1. A situación financeira a curto prazo estática e dinámica 9.2. A situación financeira a longo prazo e a capacidade de xerar fluxos de efectivo
Tema 10: Análise da rendibilidade	10.1. Rendibilidade económica 10.2. Rendibilidade financeira 10.3. Débeda e rendibilidade

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A10	8	12	20
Directed discussion	A13 A18 A31 A34 B2 B3 B4 B5 B8	7	12	19
Workshop	A6 A10 A13 A14 A19 A25 A35 B1 B6 B9 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C6 C7	12	24	36
ICT practicals	A19 A31 B1 B4 B9 C3	11	22	33
Oral presentation	A13 B2 B8 B9 C1	3	12	15
Online forum	A13 B1 B2 B8 C3	0	2	2
Multiple-choice questions	A13 A18 B1	1	4	5

Practical test:	A31 B1 B4 B8 C3	4	12	16
Personalized attention		4	0	4

(*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición, feita polo docente, dos conceptos básicos necesarios para que o alumnado poida buscar solución aos problemas contables tratados no programa.
Directed discussion	Preparación dos temas formulados polo docente e participación na discusión dos mesmos.
Workshop	Traballo individual e en grupo, guiado polo docente, para a resolución, presentación e discusión de exercicios e casos prácticos.
ICT practicals	Utilización de software de contabilidade para a teneduría de libros e a preparación de estados financeiros, uso da folla de cálculo para o rexistro de transacción e a análise de estados financeiros e emprego de ferramentas de presentación para a defensa do traballo.
Oral presentation	Presentación dun traballo realizado en equipo e seguindo as orientación do docente da materia.
Online forum	Utilización do foro de Moodle para propor dúbidas e/ou responder ás preguntas dos compañeiros sobre calquera aspecto relacionado ca materia, fundamentalmente, para a resolución dos casos prácticos.
Multiple-choice questions	Durante o curso realizaranse dúas probas tipo test sen previo aviso.
Practical test:	Probas asociadas ao obradoiro e ás prácticas a través de TIC e deseñadas para avaliar o traballo do alumnado previo ás sesións e a comprensión dos problemas contables abordados durante as sesións.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Practical test: Oral presentation ICT practicals Directed discussion Multiple-choice questions Workshop	<p>A atención personalizada (titorías individuais e grupais) desenvolverase mediante videoconferencias en Teams.</p> <p>Os equipos formados no marco do caso práctico de análise de estados financeiros terán asignados sesións de atención personalizada para o seguimento do traballo realizado por cada un dos seus membros e do equipo en conxunto. O calendario das sesións de seguimento se indicará ao longo do curso en función do plan de traballo da materia.</p> <p>Asemade, durante o curso o alumnado poderá empregar as horas de titorías para aclarar dúbidas e cuestións sobre a materia</p> <p>Alumnos que se atopen en condicións de solicitar o réxime de estudos a tempo parcial. Acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación, motivo polo cal dito alumnado deberá pórse en contacto co docente da materia antes do 30 de setembro.</p>

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Practical test:	A31 B1 B4 B8 C3	Durante as sesións destinadas a discutir exercicios e casos prácticos, o docente presentará ao alumnado un pequeno exercicio ou pregunta, baseado nas tarefas propostas para realizar fora da aula ou nas discusións mantidas durante a sesión, que deberá ser resolto de xeito individual no tempo marcado polo docente. Ao remate do curso, seleccionaranse aleatoriamente seis desas probas para seren avaliadas.	60

Oral presentation	A13 B2 B8 B9 C1	Pedirase aos estudantes que presenten un caso práctico que deberán resolver previamente e traballando en grupo. Na valoración deste caso práctico terase en conta a defensa nas sesións de seguimento, o rigor na súa entrega e resolución, a presentación oral e a resposta ás preguntas formuladas por profesorado e alumnado.	20
Multiple-choice questions	A13 A18 B1	Durante o curso realizaranse dúas probas tipo test sen previo aviso.	20

Assessment comments

A metodoloxía proposta persigue dous obxectivos básicos: i) incentivar ao alumnado para que traballe de xeito continuado ao longo do curso e ii) fomentar a autonomía do estudante no proceso de aprendizaxe. Con este fin, ao estudante pídeselle que:

- a) Semanalmente realice os exercicios e casos prácticos propostos polo docente. Recoméndase o traballo en equipo para discutir as posibles solucións.
- b) Prepare, en grupo e seguindo as indicacións do docente da materia, un caso práctico de análise de estados financeiros para ser presentado na data marcada polo docente da materia.
- c) Participe activamente nas discusións promovidas nas sesións e no foro virtual. Valorarase, tanto o rigor nos argumentos utilizados, consecuencia da súa preparación previa, como a habilidade para presentar e defender o seu punto de vista fronte ao dos seus compañeiros. Por esta vía (participación activa na aula/foro) o estudante pode compensar con ata 1 punto a cualificación total obtida nas probas escritas realizadas durante o curso, sen superar o máximo que corresponde a esta avaliación (8 puntos). Deste xeito, o estudante que, por calquera razón, non realice algunha das probas escritas de avaliación continua (probas de resposta múltiple ou probas prácticas) será cualificado cun cero nesa proba, pero esa cualificación poderá ser substituída pola nota obtida coa súa participación na clase. Isto é, dos nove elementos a ter en conta (dúas probas de resposta múltiple, seis probas prácticas e participación) elixiranse os oito que presenten as maiores cualificacións.

Alumnos que se atopen en condicións de solicitar o réxime de estudos a tempo parcial.

Seguindo as indicacións normativas, dito alumnado deberá comunicar a súa situación ao docente antes do 30 de setembro. Seguirá o mesmo sistema de avaliación coas seguintes particularidades:

Probas escritas de avaliación continua (80% da cualificación final: probas de resposta múltiple e probas prácticas). Agréganse nunha única proba, que deberá ser defendida oralmente. A proba e a súa defensa oral valorará aspectos teóricos e prácticos (incluído o manexo de ferramentas TIC) de todos os temas da materia. O estudante deberá ser capaz de explicar e demostrar razoadamente todas as súas respostas. Caso práctico de análise de estados financeiros (20% da cualificación final). O seu desenvolvemento será individual. Na valoración terase en conta a defensa nas sesións de seguimento, o rigor na súa entrega e resolución, a presentación oral e a resposta ás preguntas formuladas. Acordarase ao inicio do curso un calendario específico compatible co plan de traballo da materia e coa súa dedicación. Cualificación de non presentado.

Aplicará cando o alumnado só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da nota acadada.

Avaliación da segunda oportunidade.

Seguirá o mesmo sistema de avaliación que a primeira oportunidade coas seguintes particularidades:

Probas escritas de avaliación continua (80% da cualificación final: probas de resposta múltiple e probas prácticas). Agréganse nunha única proba, que deberá ser defendida oralmente. A proba e a súa defensa oral valorará aspectos teóricos e prácticos (incluído o manexo de ferramentas TIC) de todos os temas da materia. O estudante deberá ser capaz de explicar e demostrar razoadamente todas as súas respostas. Caso práctico de análise de estados financeiros (20% da cualificación final). O seu desenvolvemento será individual. Na valoración terase en conta o rigor na súa entrega e resolución, a presentación e a resposta ás preguntas formuladas. A proba e a súa defensa oral, así como a presentación do caso práctico de análise de estados financeiros terá lugar na data aprobada en Xunta de Facultade para a realización da avaliación da segunda oportunidade. O alumnado que desexe concorrer á segunda oportunidade, deberá contactar co docente antes do inicio do período de exames da segunda oportunidade, para que se lle asigne as empresas para resolver o caso práctico de análise de estados financeiros.

Adianto de oportunidade de avaliación ("avaliación adiantada")

As condicións de avaliación da oportunidade adiantada serán as establecidas para a avaliación da segunda oportunidade, coas seguintes adaptacións:

A proba e a súa defensa oral, así como a presentación do caso práctico de análise de estados financeiros terá lugar na data aprobada polo centro para a realización da oportunidade de

avaliación adiantada. Condicións de realización dos exames

Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, non autorizado previamente polo docente.

Quebra dos principios de decoro, legalidade ou mérito individual

O docente pode requirir a posterior defensa oral, parcial ou total, das actividades entregadas e avaliadas.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na oportunidade correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Arquero Montaña, J. L., Jiménez Cardoso, S.M. y Ruiz Albert, I. (2015). Introducción a la Contabilidad Financiera. Pirámide - Corona Romero, E., Bejarano Vázquez, V. y González García, J. R. (2014). Análisis de Estados Financieros Individuales y Consolidados. UNED - Muñoz Merchante, A. (2014). Introducción a la Contabilidad Financiera. Ediciones Académicas - Larrán Jorge, M. (Coord.) (2009). Fundamentos de Contabilidad Financiera. Pirámide - Bonsón, E., Cortijo, V. y Flores, F. (2009). Análisis de Estados Financieros: Fundamentos Teóricos y Prácticos. Pearson Education
Complementary	<ul style="list-style-type: none"> - Solà Tey, M. y Vilardell Riera, I. (2009). Introducción a la Contabilidad General. McGraw Hill - Omeñaca García, J. (2009). Plan general de Contabilidad y PGC de PYMES comentados. Deusto - Muñoz Jiménez, J. (2008). Contabilidad financiera. Pearson Prentice Hall

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Nesta materia, a entrega do traballo (caso práctico de análise de estados financeiros) realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilo.

(*The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.